

صالح نیا، یحیی
تنها بر فراز: درس نامه ی پژوهشی مهدویت
نویسنده یحیی صالح نیا، تهیه مرکز فرهنگی تبلیغی آینده سازان .
- قم: بقية العشرة، ۱۳۸۸.
۲۸۸ ص .

۵۰۰۰۰ ریال

ISBN:978-964-162-079-2

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا
۱. مهدویت. ۲. مهدویت - انتظار. ۳. محمد بن حسن (عج)
امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. - الف. مرکز فرهنگی تبلیغی آینده سازان .
ب. عنوان. ج. عنوان: درس نامه ی پژوهشی مهدویت
۲۹ ص / ۴ / ۲۲۴ RP

تنہا برقرار

درس نامہ پڑوہشے مہدویت

یحییٰ صالح تیا

فهرست

۱۷	پیش درآمد.....
۱۹	مقدمه.....

درسنامه‌ی اول: مبانی اعتقاد به مهدویت / ۲۱

۲۳	فلسفه و ضرورت مهدویت.....
۲۳	۱. جایگاه انسان در نظام آفرینش.....
۲۴	۲. اصل فطرت.....
۲۴	۳. رابطه‌ی فرد و جامعه.....
۲۵	۴. رابطه‌ی دنیا و آخرت.....
۲۶	۵. انواع کمال انسانی.....
۲۸	۶. واقعی بودن آرمان‌های اسلام.....
۲۸	۷. تقابل حق و باطل و غلبه‌ی نهایی حق.....
۲۹	۸. ایمان به غیبت و امدادهای غیبی.....
۳۰	۹. بعد از قیام مهدی علیه‌السلام.....
۳۱	بایستگی‌های پرداختن به مباحث مهدویت.....
۳۱	الف - بعد اعتقادی.....
۳۲	۱. شناخت امام راه معرفت خدا.....
۳۳	۲. شناخت امام، شرط اسلام واقعی.....
۳۴	۳. شرط قبولی اعمال، پذیرش ولایت.....
۳۴	۴. بایستگی شناخت ولی نعمت.....
۳۵	۵. امامت، سفارش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله.....
۳۶	ب - بعد اجتماعی.....
۳۸	ج - بعد سیاسی.....
۴۰	د - بعد تاریخی.....
۴۱	ح - بعد فرهنگی.....
۴۱	۱. تعیین استراتژی انتظار.....

۴۲.....	۲. آسیب شناسی و لزوم مقابله با آن
۴۲.....	جمع بندی
۴۳.....	سؤالات پژوهشی
۴۳.....	منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی دوم: دوران غیبت / ۴۵

۴۷.....	سرآغاز
۴۸.....	وقایع قبل از ولادت
۵۰.....	ازدواج امام عسکری علیه‌السلام
۵۲.....	غیبت صغری
۵۳.....	غیبت کبری
۵۴.....	مسئله‌ی نیابت در زمان غیبت
۵۵.....	فلسفه‌ی غیبت
۵۵.....	الف - خوف از قتل و شهادت
۵۶.....	ب - ابتلا و امتحان
۵۷.....	ج - عدم بیعت با حکام جور
۵۹.....	سؤالات پژوهشی
۵۹.....	منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی سوم: آثار و برکات امام مهدی ارواح العالمین له الفدا / ۶۰

۶۲.....	سرآغاز
۶۴.....	۱. وجود رهبر موجب بقای مکتب
۶۶.....	۲. امام علیه‌السلام، حجت آشکار خدا
۶۸.....	۳. خورشید فروزان در پشت ابرهای تار
۷۱.....	جلوه‌هایی از محبت امام عصر عجل الله فرجه در زمان غیبت
۷۱.....	۱. یاد کردن حضرت علیه‌السلام از برخی از دوستان خود به اسم
۷۳.....	۲. سلام و تحیت امام علیه‌السلام بر دوستان خود
۷۳.....	۳. معانقه و در آغوش گرفتن
۷۳.....	۴. آگاهی از احوال جامعه‌ی شیعه
۷۳.....	۵. شریک غم و شادی

۷۳.....	۶. دعا برای دوستداران خود
۷۴.....	۷. گفتن آمین بر دعا‌های دوستداران خود
۷۵.....	۸. نامه به شیعیان
۷۵.....	۹. عیادت از دوستداران
۷۵.....	۱۰. تشییع جنازه‌ی موالیان
۷۶.....	۱۱. دفع بلا از شیعیان
۷۷.....	۱۲. پیام به موالیان
۷۷.....	۱۳. مساجد و مقام‌ها
۷۷.....	۱۴. نصب نایبان
۷۸.....	۱۵. درس‌آموزی به شیعیان
۷۸.....	۱۶. از غربت تا حکومت
۷۸.....	۱۷. فریادرسی درماندگان
۷۹.....	۱۸. دفاع از شیعیان در برابر دشمنان
۷۹.....	۱۹. هدایت‌گری
۸۰.....	۲۰. برآوردن حاجات و رفع مشکلات
۸۰.....	۲۱. شفای بیماران
۸۰.....	۲۲. همسفره شدن با موالیان
۸۱.....	۲۳. تذکر و نصیحت به دوستداران
۸۱.....	۲۴. زیارت و حج نیایی از طرف دوستان
۸۲.....	سوالات پژوهشی
۸۲.....	منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی چهارم: فصل انتظار / ۸۳

۸۵.....	تعریف انتظار فرج
۸۵.....	ویژگی‌های انتظار فرج
۸۵.....	۱. انتظار، پیوندی عاقلانه و عاشقانه
۸۶.....	۲. انتظار، رابطه‌ای دوطرفه
۸۶.....	۳. انتظار، رابطه‌ای تشکیکی
۸۸.....	۴. هماهنگ شدن با اهداف، عملکرد و اندیشه‌ی امام علیه‌السلام
۸۹.....	۵. انتظار و فرصت‌سازی
۸۹.....	ارزش و جایگاه انتظار
۹۰.....	لوازم انتظار

- ۹۰..... ۱. نفی وضع موجود از طرف منتظر
- ۹۱..... ۲. نهضت مداوم در درون و برون برای ساختن و ساخته شدن
- ۹۲..... راهبردهای انتظار فرج
- ۹۳..... آثار انتظار
- ۹۳..... آسیب‌شناسی انتظار
- ۹۴..... ۱. نگاه بیمارگونه به انتظار
- ۹۴..... ۲. انتظار متوقعانه‌ی دیدار
- ۹۵..... ۳. افراط و تفریط فکری و رفتاری
- ۹۵..... ۴. مرید و مراد بازی
- ۹۶..... ۵. علم‌زدگی
- ۹۶..... ۶. عاطفه‌زدگی
- ۹۶..... ۷. نگاه به غرب
- ۹۷..... سوالات پژوهشی
- ۹۷..... منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی پنجم: سیره‌ی مهدوی / ۹۸

- ۱۰۰..... هدف از طرح سیره‌ی مهدوی
- ۱۰۰..... کلیات سیره‌ی مهدوی
- ۱۰۲..... جزئیات سیره‌ی مهدوی
- ۱۰۲..... دینی - عبادی
- ۱۰۳..... اخلاقی - تربیتی
- ۱۰۳..... علمی - فرهنگی
- ۱۰۴..... فردی - خانوادگی
- ۱۰۴..... اقتصادی - عمرانی
- ۱۰۵..... قضایی - حکومتی
- ۱۰۶..... سوالات پژوهشی
- ۱۰۶..... منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی ششم: یاوران مهدوی / ۱۰۷

- ۱۰۹..... سرآغاز
- ۱۰۹..... صفات یاران مهدی
- ۱۰۹..... خداجویی
- ۱۱۰..... عبادت و بندگی

۱۱۱.....	شجاعت
۱۱۳.....	بینش عمیق
۱۱۳.....	الف - بینش عمیق نسبت به حق تعالی
۱۱۴.....	ب - بینش عمیق نسبت به امام علیه السلام
۱۱۴.....	ج - بینش عمیق نسبت به انسان و هستی
۱۱۵.....	محبت
۱۱۶.....	تقسیم‌بندی یاران مهدی
۱۱۶.....	گروه اول، ابدال
۱۱۷.....	گروه دوم، وزراء
۱۱۷.....	گروه سوم، حکام
۱۱۸.....	گروه چهارم، حلقه‌ی انصار
۱۱۸.....	گروه پنجم، اشیاع
۱۱۸.....	گروه ششم، اتباع
۱۱۹.....	گروه هفتم، اولیاء
۱۲۰.....	سؤالات پژوهشی
۱۲۰.....	منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی هفتم: نشانه‌های ظهور / ۱۲۱

۱۲۳.....	ضرورت بیان نشانه‌های ظهور
۱۲۳.....	الف - نشانه‌های عام و خاص
۱۲۳.....	نشانه‌های عام
۱۲۵.....	نشانه‌های خاص
۱۲۶.....	ب - نشانه‌های حتمی و غیرحتمی
۱۲۶.....	نشانه‌های حتمی
۱۲۶.....	نشانه‌های غیرحتمی
۱۳۱.....	سؤالات پژوهشی
۱۳۱.....	منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی هشتم: زمینه‌سازی ظهور / ۱۳۳

۱۳۵.....	لزوم زمینه‌سازی
۱۳۵.....	بلوغ اجتماعی، رمز زمینه‌سازی ظهور
۱۳۶.....	شاخصه‌های بلوغ اجتماعی
۱۳۷.....	الف - رغبت اجتماعی

۱۳۸.....	ب - شکایت اجتماعی.....
۱۳۹.....	ج - استعانت اجتماعی.....
۱۴۳.....	چالش‌های عصر غیبت.....
۱۴۵.....	سؤالات پژوهشی.....
۱۴۵.....	منابع مطالعاتی.....

درسنامه‌ی نهم: آسیب‌شناسی فرهنگ انتظار / ۱۴۷

۱۴۹.....	سرآغاز.....
۱۴۹.....	برداشت‌های غلط.....
۱۵۰.....	استعجال ظهور.....
۱۵۲.....	تعیین زمان ظهور.....
۱۵۲.....	تطبیق علائم ظهور بر مصادیق خاص.....
۱۵۳.....	طرح مباحث غیرضروری.....
۱۵۴.....	مدعیان دروغین.....
۱۵۵.....	فرقه‌های انحرافی.....
۱۵۵.....	الف - شیخیه.....
۱۵۹.....	ب - کشفیه.....
۱۶۱.....	ج - بابیه.....
۱۶۱.....	بنیان‌گذار فرقه‌ی «بابیه».....
۱۶۲.....	تحصیل و تجارت «باب».....
۱۶۲.....	حضور در مجلس درس سید کاظم رشتی.....
۱۶۳.....	ریاضت غیرشرعی، گام نخست انحراف.....
۱۶۴.....	ادعای «باییت».....
۱۶۴.....	ادعاهای دروغین دیگر.....
۱۶۴.....	الف - ادعای «ذکریت».....
۱۶۵.....	ب - ادعای «مهدویت».....
۱۶۵.....	ج - ادعای «رسالت».....
۱۶۶.....	اعتراض و مناظره‌ی علما با میرزا علی‌محمد.....
۱۶۷.....	تنبیه و توبه‌ی باب.....
۱۶۷.....	آشوب و قتل و غارت بابیان.....
۱۶۷.....	فتوای علما برای اعدام باب.....
۱۶۸.....	د - بهائیت.....

۱۶۸.....	آغاز دعوت میرزا حسین علی بهاء.....
۱۶۹.....	پیدا شدن فرقه‌ی بهایی.....
۱۷۰.....	سزاجام دعوت میرزا بهاء.....
۱۷۰.....	جانشینی پسر بعد از پدر.....
۱۷۱.....	ریاست شوقی افندی و دیگر رهبران بهائیان.....
۱۷۱.....	همبستگی یهودیان و بهائیان.....
۱۷۲.....	به رسمیت شناختن یکدیگر.....
۱۷۳.....	استعمار انگلیس و بهائیان.....
۱۷۴.....	گرایش سران بهائیت به آمریکا.....
۱۷۴.....	وضعیت فعلی بهاییان در آیین‌های غربیان و استکبار جهانی.....
۱۷۶.....	ه - انجمن حجتیه.....
۱۷۶.....	تاریخچه‌ی شکل‌گیری انجمن حجتیه.....
۱۷۹.....	مواضع سیاسی و مذهبی انجمن حجتیه.....
۱۸۰.....	غرب و مهدویت.....
۱۸۰.....	آخرالزمان تکنولوژیک.....
۱۸۰.....	آخرالزمان طبیعی.....
۱۸۰.....	آخرالزمان تخیلی.....
۱۸۱.....	آخرالزمان اسطوره‌ای.....
۱۸۱.....	آخرالزمان دینی.....
۱۸۱.....	آرماگدون.....
۱۸۱.....	مهم‌ترین ابزار غرب برای عملی کردن اهداف آخرالزمانی خود.....
۱۸۲.....	۱. فیلم «نوستر آداموس».....
۱۸۳.....	۲. فیلم روز استقلال.....
۱۸۳.....	۳. بازی کامپیوتری «جهنم خلیج فارس» معروف به «یا مهدی».....
۱۸۳.....	۴. کنفرانس تل‌آویو.....
۱۸۵.....	سؤالات پژوهشی.....
۱۸۵.....	منابع مطالعاتی.....

درسنامه‌ی دهم: توقیعات امام / ۱۸۷

۱۸۹.....	کلیاتی در ارتباط با توقیعات.....
۱۹۱.....	۱. رابطه‌ی اعجاز با توقیعات.....
۱۹۲.....	۲. استدلال به توقیعات.....

۱۹۲.....	۳. خط توقیعات.....
۱۹۳.....	۴. چگونگی ارسال توقیعات.....
۱۹۴.....	۵. مدت خروج توقیع.....
۱۹۵.....	۶. مطالب مطرح شده در توقیعات.....
۱۹۵.....	۷. دفع خطر از شیعیان.....
۱۹۶.....	۸. بیزاری از منحرفان.....
۱۹۶.....	۹. توقیعات در کتابها و آثار بزرگان.....
۱۹۷.....	گلچینی از سخنان امام زمان عجل الله فرجه.....
۱۹۷.....	۱. توجه امام مهدی عجل الله فرجه به شیعیان خویش.....
۱۹۸.....	۲. عمل صالح و تقرب به اهل بیت علیهم السلام.....
۱۹۸.....	۳. تسلیم در مقابل دستورهای اهل بیت علیهم السلام.....
۱۹۸.....	۴. تحقق حتمی حق.....
۱۹۹.....	۵. خلقت هدفدار و هدایت پایدار.....
۱۹۹.....	۶. ظهور حق.....
۱۹۹.....	۷. تفتیش ناروا.....
۲۰۰.....	۸. ظهور حق به اذن حق.....
۲۰۰.....	۹. مدعیان دروغگو.....
۲۰۰.....	۱۰. دنیا در سرایشی زوال.....
۲۰۱.....	۱۱. ذخیره‌ی بزرگ.....
۲۰۱.....	۱۲. حجت خدا.....
۲۰۱.....	۱۳. علمدار هدایت در هر زمان.....
۲۰۲.....	۱۴. نماز، طردکننده‌ی شیطان.....
۲۰۲.....	۱۵. اذن مالک.....
۲۰۲.....	۱۶. استعاذه به خدا.....
۲۰۲.....	۱۷. اسوه‌های حقیقت.....
۲۰۲.....	۱۸. ظهور فرج به اذن خدا.....
۲۰۳.....	۱۹. شناخت خدا.....
۲۰۳.....	۲۰. ائمه علیهم السلام، دست‌پروده‌های پروردگار.....
۲۰۳.....	۲۱. دانش حقیقی.....
۲۰۳.....	۲۲. اتفاق و وفای به عهد.....
۲۰۴.....	۲۳. پیروان نادان.....

۲۰۴.....	۲۴. بیزاری از غالیان.....
۲۰۴.....	۲۵. سجده‌ی شکر.....
۲۰۵.....	۲۶. فضیلت تعقیبات نماز.....
۲۰۵.....	۲۷. سجده، مخصوص خداست.....
۲۰۵.....	۲۸. راهاندازی کار مردم.....
۲۰۵.....	۲۹. امنیت‌بخش زمین.....
۲۰۶.....	۳۰. رجوع به راویان حدیث.....
۲۰۶.....	۳۱. مطاع، نه مطیع کسی.....
۲۰۶.....	۳۲. آفتاب پشت ابر.....
۲۰۶.....	۳۳. سبقت اراده‌ی خدا بر همه چیز.....
۲۰۷.....	۳۴. علت اصلی غیبت امام علیه‌السلام.....
۲۰۷.....	۳۵. آگاهی‌های امام علیه‌السلام.....
۲۰۷.....	۳۶. دعای فروان.....
۲۰۷.....	۳۷. سؤال نامطلوب.....
۲۰۷.....	۳۸. آخرین اوصیا.....
۲۰۸.....	۳۹. حجت خدا در زمین.....
۲۰۸.....	۴۰. بی‌نیازی حجت الهی از دیگران.....
۲۰۹.....	سؤالات پژوهشی.....
۲۰۹.....	منابع مطالعاتی.....

درسنامه‌ی یازدهم: حکومت مهدوی / ۲۱۰

۲۱۲.....	سرآغاز.....
۲۱۲.....	۱. حاکم در عصر ظهور.....
۲۱۴.....	۲. حکومت در عصر ظهور.....
۲۱۴.....	۳. عدل در عصر ظهور.....
۲۱۷.....	۴. علم در عصر ظهور.....
۲۱۸.....	۵. ارتباطات در عصر ظهور.....
۲۲۰.....	۶. رفاه و آسایش در عصر ظهور.....
۲۲۲.....	۷. سفر به فضا در عصر ظهور.....
۲۲۴.....	۸. امنیت و سلامت در عصر ظهور.....
۲۲۵.....	۹. تربیت در عصر ظهور.....
۲۲۷.....	سؤالات پژوهشی.....

۲۲۷ منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی دوازدهم: زن و مهدویت / ۲۲۹

۲۳۱	 سرآغاز
۲۳۱	 الف - نقش زنان در دوران غیبت صغری
۲۳۳	 ب - نقش زنان در حکومت امام زمان
۲۳۳	 ۱. حضور پنجاه زن در بین یاران امام زمان
۲۳۴	 ۲. زنان آسمانی
۲۳۴	 ۳. رجعت زنان
۲۳۷	 - صیانه ماشطه
۲۳۷	 - سمیه، مادر عمار یاسر
۲۳۸	 - نُسَیْنَه، دختر کَعْب مازَنَیْه
۲۳۹	 - امّ ایمن
۲۳۹	 - امّ خالد
۲۴۰	 - زُبَیْدَه
۲۴۰	 - حبابه والیه
۲۴۱	 - قَنُوء
۲۴۱	 د - بانوان منتظر
۲۴۳	 سؤالات پژوهشی
۲۴۳	 منبع مطالعاتی

درسنامه‌ی سیزدهم: تشرّفات / ۲۴۵

۲۴۷	 سرآغاز
۲۴۷	 ۱. امکان یا عدم امکان تشرّف
۲۴۸	 ۲. انواع و اقسام تشرّفات
۲۴۹	 ۳. خطرات دامن زدن به موضوع تشرّفات
۲۵۰	 ۴. محوریت یا عدم محوریت تشرّف
۲۵۲	 سؤالات پژوهشی
۲۵۲	 منابع مطالعاتی

درسنامه‌ی چهاردهم: موضوعات فرعی مهدویت / ۲۵۳

۲۵۵	 سرآغاز
۲۵۵	 طول عمر

۲۵۵.....	الف - طول عمر در پرتو آیات قرآن کریم.....
۲۵۶.....	ب - طول عمر از دیدگاه مسائل اعتقادی.....
۲۵۷.....	ج - طول عمر در پرتو علم روز.....
۲۵۹.....	مکان و مسکن.....
۲۶۰.....	الف - مدینه و پیرامون آن.....
۲۶۰.....	ب - مکه و پیرامون آن.....
۲۶۱.....	زن و فرزندان.....
۲۶۴.....	رجعت.....
۲۶۶.....	علم امام به زمان ظهور.....
۲۶۶.....	الف - از طریق الهام.....
۲۶۷.....	ب - از راه علائم و قرائن.....
۲۶۷.....	ج - از راه دستورالعمل معین شده برای امامان.....
۲۶۷.....	بررسی کشتارها هنگام ظهور.....
۲۶۸.....	حجم کشتارها.....
۲۶۹.....	وقت کشتارها.....
۲۷۱.....	چرا استفاده از زور؟!.....
۲۷۱.....	امامت بر سنین کودکی.....
۲۷۲.....	بررسی داستان جزیره ی خضرا.....
۲۷۶.....	بررسی و تحلیل داستان.....
۲۷۷.....	حرمت تسمیه.....
۲۷۹.....	احادیث مهدوی از نگاه اهل تسنن.....
۲۸۰.....	تواتر احادیث مهدی در میان اهل سنت.....
۲۸۲.....	آغاز غیبت و داستان سرداب.....
۲۸۴.....	مراجع تقلید، نمایان امام زمان علیه السلام.....
۲۸۸.....	سؤالات پژوهشی.....
۲۸۸.....	منابع مطالعاتی.....
۲۸۹.....	کتابنامه.....

پیش درآمد

انسان معاصر تشنه‌ی تحولی عظیم در بنیان‌های فکری، عاطفی و رفتاری خویش است. او دیگر با رگ و پی خود درک می‌کند «مدرنیسم» نمی‌تواند منجی قابل اعتمادی باشد. سراب «فرامردن» نیز لب‌های تفتیده‌ی بشر امروز را در حسرت آب حیات گذارده است.

«مهدویت» به عنوان تجربه‌ی دیرین انسان قدمتی به درازای تاریخ هزار و چند صد ساله‌ی شیعه دارد. مهدی باوری و اعتقاد به حضرت بقیه الله عجل الله فرجه به عنوان تنها منجی حقیقی، نظر جهان امروز را به خود معطوف داشته است.

پژوهش در عرصه‌ی مهدویت و تبلیغ این موضوع مقدس از کارآمدترین روش‌ها جهت بر آوردن نیازهای فطری انسان معاصر می‌باشد.

«تنها بر فراز» اثری جامع در موضوع مهدویت است. این کتاب در قالب درسنامه‌ی پژوهشی با چهارده درس، به تفصیل این موضوع می‌پردازد. در پایان هر درس سؤالاتی جهت پژوهش بیشتر خواننده آورده شده و در ادامه منابع پژوهشی معتبر معرفی شده‌اند.

در پایان از مؤلف ارجمند، جناب حجت الاسلام و المسلمین دکتر یحیی صالح‌نیا که در پژوهش و ترویج موضوع مهدویت سعی وافر دارند، سپاس‌گزاری می‌شود. در ضمن از کلیه‌ی دست‌اندرکاران تدوین و آماده‌سازی، چاپ و نشر این اثر قدردانی می‌شود. و الحمدلله.

مرکز فرهنگی - تبلیغی آینده‌سازان